

Υπόθεση C-392/20

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

12 Αυγούστου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie (Πολωνία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

30 Ιουνίου 2020

Αιτών στη διαδικασία περιαφής του εκτελεστήριου τύπου:

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)

Οφειλέτρια που προσέφυγε κατά απόφασης του δικαστικού υπαλλήλου:

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αντικείμενο της κύριας δίκης αποτελεί η περιαφή του εκτελεστήριου τύπου σε απόφαση του ECHA, η οποία επιβάλλει σε πολωνική εταιρία την καταβολή αντισταθμιστικού ποσού ίσου με το ποσό που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του πλήρους ποσού του τέλους που εισπράττεται από μεγάλες οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 4, του κανονισμού 340/2008, διότι αναγνωρίστηκε ότι η συγκεκριμένη εταιρία δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις καταβολής των μειωμένων τελών που ισχύουν για τις οι μικρές επιχειρήσεις.

Οι διάδικοι διαφωνούν κατ' ουσίαν ως προς το αν η απόφαση του ECHA εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 299 ΣΛΕΕ και συνεπώς ως προς το αν αποτελεί εκτελεστό τίτλο βάσει του οποίου θα έπρεπε να εφαρμοστούν στην υπό κρίση υπόθεση οι διατάξεις του πολωνικού κώδικα πολιτικής δικονομίας. Η διάσταση απόψεων αφορά επίσης το ζήτημα της ερμηνείας του ελέγχου γνησιότητας του εκτελεστού τίτλου υπό την έννοια της προαναφερθείσας διάταξης και, συγκεκριμένα, το κατά πόσον το δικαστήριο που εκδίδει την απόφαση για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου εξετάζει μόνον τη «γνησιότητα» (δηλαδή εάν ο εκτελεστός τίτλος εκδόθηκε από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης που

αναφέρονται στο άρθρο 299 ΣΛΕΕ ή εάν επιβάλλει υποχρεώσεις χρηματικής παροχής σε οντότητες πέρα από κράτη) ή και το αν η αίτηση για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης ή το αν η εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο αξίωση έχει παραγραφεί.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Στο πλαίσιο της αίτησης που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί η ορθή ερμηνεία του άρθρου 299 ΣΛΕΕ. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί, αφενός, να καθοριστεί το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της προπαρατεθείσας διάταξης προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η απόφαση του ECHA αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 299 ΣΛΕΕ. Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να καθοριστεί η έκταση της εξουσίας του δικαστηρίου στο πλαίσιο της διαδικασίας περιαφής του εκτελεστήριου τύπου, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν, πριν από την έκδοση της απόφασης για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου, θα πρέπει επίσης να εξακριβώνεται -πέραν της γνησιότητας του εκτελεστού τίτλου- αν έχει ενδεχομένως λήξει η προθεσμία για την υποβολή της σχετικής αίτησης ή αν έχει παραγραφεί η αξίωση.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει το άρθρο 299 ΣΛΕΕ την έννοια ότι εφαρμόζεται αποκλειστικά σε αποφάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο, την Επιτροπή ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή μήπως εφαρμόζεται και σε αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων με αντικείμενο την επιβολή πρόσθετης διοικητικής επιβάρυνσης;
2. Έχει το άρθρο 299 ΣΛΕΕ, το οποίο ορίζει ότι ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται μετά από έλεγχο της γνησιότητας μόνον του τίτλου, την έννοια ότι το εθνικό δικαστήριο που εκδίδει την απόφαση για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου κατ' εφαρμογήν των εθνικών διατάξεων πολιτικής δικονομίας δεν έχει εξουσία να εξετάσει εάν η εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο αξίωση έχει παραγραφεί;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

ΣΛΕΕ: άρθρα 288, 291, 299

Κανονισμός (ΕΚ) 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της

Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ 2006, L 396, σ. 1): άρθρα 75, 76, 83, 91, 94, 100 [στο εξής: κανονισμός 1907/2006]

Κανονισμός (ΕΚ) 340/2008 της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 2008, σχετικά με τα τέλη και τις επιβαρύνσεις που πρέπει να καταβάλλονται στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) (ΕΕ 2008, L 107, σ. 6): άρθρο 13 [στο εξής: κανονισμός 340/2008]

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (νόμος της 7ης Νοεμβρίου 1964 περί κώδικα πολιτικής δικονομίας, Dz. U. 2019, θέση 1460): άρθρα 776, 777, 782¹ [στο εξής: ΚΠολΔ]

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας της κύριας δίκης

- 1 Στις 2 Οκτωβρίου 2012 ο εκτελεστικός διευθυντής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ΕCHA) με έδρα στο Ελσίνκι εξέδωσε την απόφαση υπ' αριθ. SME(2012)3472. Με την εν λόγω απόφαση, ο ως άνω επισήμανε ότι, κατά τον χρόνο της κατάθεσης φακέλου καταχώρισης, η εταιρία Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o. με έδρα στο Bochnia (στο εξής: οφειλέτρια) αποτελούσε μεγάλη επιχείρηση σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής και, κατά συνέπεια, δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις καταβολής των μειωμένων τελών που ισχύουν για τις οι μικρές επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, επέβαλε στην εν λόγω εταιρία την καταβολή αντισταθμιστικού ποσού ίσου προς το ποσό που υπολειπόταν για τη συμπλήρωση του πλήρους ποσού του τέλους που εισπράττεται κανονικά από μεγάλες επιχειρήσεις σύμφωνα με τον κανονισμό 340/2008, καθώς και διοικητικής επιβάρυνσης ύψους 20 700 ευρώ. Η εταιρία παρέλαβε την ανωτέρω απόφαση στις 8 Οκτωβρίου 2012. Δεν προσέφυγε κατά αυτής και, ως εκ τούτου, η απόφαση κατέστη τελεσίδικη και εκτελεστή.
- 2 Στις 2 Ιανουαρίου 2019 ο ΕCHA, ως πιστωτής, υπέβαλε ενώπιον του Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie (επαρχιακού δικαστηρίου της Βαρσοβίας-Μοκοτόβ, Βαρσοβία, Πολωνία, στο εξής: αιτούν δικαστήριο) αίτηση για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου στην ως άνω απόφαση, αποβλέποντας στην καταβολή του οφειλόμενου αντισταθμιστικού ποσού και της διοικητικής επιβάρυνσης από την οφειλέτρια.

- 3 Με απόφαση της 24ης Ιουλίου 2019 ο δικαστικός υπάλληλος του αιτούντος δικαστηρίου, αφού διενήργησε έλεγχο γνησιότητας, έκανε δεκτό το αίτημα του πιστωτή.
- 4 Στις 10 Ιανουαρίου 2020 η οφειλέτρια προσέφυγε κατά της ως άνω απόφασης προσβάλλοντάς την στο σύνολό της και ζητώντας τη μεταρρύθμισή της μέσω της απόρριψης της αίτησης του πιστωτή και, επικουρικώς, τη μη περιαφή του εκτελεστήριου τύπου.
- 5 Το αιτούν δικαστήριο υπέβαλε αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 6 Με την αίτηση για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου ο ΕCΗΑ επικαλέστηκε τα άρθρα 288, 291 και 299 ΣΛΕΕ ισχυριζόμενος ότι η επίμαχη απόφαση αποτελεί εκτελεστό τίτλο δυνάμενο να περιβληθεί τον εκτελεστήριο τύπο βάσει του ισχύοντος πολωνικού ΚΠολΔ, με αποτέλεσμα να μπορεί να κινηθεί η διαδικασία της εκτέλεσης κατά τις διατάξεις του ΚΠολΔ.
- 7 Με την προσφυγή κατά της απόφασης για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου η οφειλέτρια προβάλλει, πρώτον, ότι τα άρθρα 291 και 299 ΣΛΕΕ ερμηνεύθηκαν εσφαλμένα κατά τρόπο διασταλτικό, υπό την έννοια ότι έγινε δεκτό ότι η απόφαση του ΕCΗΑ αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια των παρατιθέμενων διατάξεων. Δεύτερον, προσάπτοντας παράβαση δημοσιονομικών κανονισμών¹, ισχυρίζεται ότι η εθνική δικαστική αρχή, στο πλαίσιο της διαδικασίας περιαφής του εκτελεστήριου τύπου, δεν έχει μόνον εξουσία να ελέγχει τη γνησιότητα του εκτελεστού τίτλου, αλλά και να εξακριβώνει αν ο πιστωτής υπέβαλε την αίτηση για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου εντός της προβλεπόμενης από τις ενωσιακές διατάξεις προθεσμίας.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 8 Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί, πρώτον, αμφιβολίες ως προς το **εάν η απόφαση του ΕCΗΑ αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά το άρθρο 299 ΣΛΕΕ**, ο οποίος μπορεί να περιαφθεί τον εκτελεστήριο τύπο σύμφωνα με τις διατάξεις του

¹ Το άρθρο 58β του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 2343/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση δημοσιονομικού κανονισμού πλαισίου για τους κοινοτικούς οργανισμούς του άρθρου 185 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, ο οποίος θεσπίζει το δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το άρθρο 1, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 73α, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και το άρθρο 66 του κατ' εξουσιοδότηση εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1271/2013 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού-πλαισίου για τους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 208 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

πολωνικού ΚΠολΔ. Τούτο αποτελεί αντικείμενο του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος. Συγκεκριμένα, υπό το πρίσμα της νομοθεσίας της Ένωσης μπορεί να υποστηριχθεί, αφενός, ότι ο ΕCHA είναι ενωσιακό όργανο, διαθέτει νομική προσωπικότητα, εφαρμόζει τον κανονισμό 1907/2006 και, στο πλαίσιο των ανατιθέμενων σε αυτόν αρμοδιοτήτων, εκδίδει νομικές πράξεις σε συγκεκριμένους τομείς με δεσμευτική ισχύ έναντι φυσικών και νομικών προσώπων, οι οποίες υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 263, 265, 267 και 277 ΣΛΕΕ καθώς και άρθρο 94, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 20, παράγραφος 5, του κανονισμού 1907/2006), σε περίπτωση δε έκδοσης απόφασης κατά ιδιώτη (σε αντίθεση με τα κράτη), η απόφαση αυτή μπορεί να θεωρηθεί εκτελεστή κατά την έννοια του άρθρου 299 ΣΛΕΕ. Ωστόσο, τούτο αποτελεί ενδεχομένως παράδειγμα διασταλτικής τελολογικής ερμηνείας. Αφετέρου, από τη γραμματική ερμηνεία του άρθρου 299 ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η διάταξη αυτή παραθέτει συγκεκριμένα όργανα των οποίων οι πράξεις αποτελούν εκτελεστούς τίτλους και ότι ο ΕCHA δεν απαριθμείται σε αυτά. Σε σχέση με ορισμένους οργανισμούς ή όργανα της Ένωσης πέραν των μνημονευόμενων στο άρθρο 299 ΣΛΕΕ, ο ενωσιακός νομοθέτης χρησιμοποιεί νομοθετική τεχνική στο πλαίσιο της οποίας επισημαίνει *expressis verbis* ότι οι αποφάσεις που εκδίδονται από τους εν λόγω οργανισμούς ή όργανα αποτελούν εκτελεστούς τίτλους κατά την έννοια του άρθρου 299 ΣΛΕΕ· αναφέρεται ως παράδειγμα το άρθρο 280 ΣΛΕΕ, το άρθρο 2, στοιχείο β', σε συνδυασμό με το άρθρο 79, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 966/2012, καθώς και το άρθρο 110, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λαμβάνοντας υπόψιν τα προαναφερθέντα δύο αλληλοαναιρούμενα ερμηνευτικά επιχειρήματα, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς το εάν η απόφαση του ΕCHA εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του άρθρου 299 ΣΛΕΕ. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να γίνει δεκτό από την άποψη της πολωνικής έννομης τάξης (άρθρο 777, παράγραφος 1, στοιχείο 3, ΚΠολΔ), θα καθιστούσε δε δυνατή την περιαφή εκτελεστήριου τύπου στην απόφαση του ΕCHA, γεγονός που αποτελεί προϋπόθεση για την κίνηση της διαδικασίας της εκτέλεσης.

- 9 Σε περίπτωση που το Δικαστήριο αποφανθεί ότι η απόφαση του ΕCHA αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 299 ΣΛΕΕ, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, δεύτερον, να διευκρινιστεί **η έκταση της εξουσίας του στο πλαίσιο της διαδικασίας της περιαφής του εκτελεστήριου τύπου**, δηλαδή το κατά πόσον ο έλεγχος γνησιότητας του εκτελεστού τίτλου περιλαμβάνει και την εκτίμηση του ζητήματος της παραγραφής της αξίωσης που έχει εξοπλιστεί με εκτελεστότητα βάσει του επίμαχου τίτλου. Από το άρθρο 299 ΣΛΕΕ προκύπτει ότι το εθνικό δικαστήριο, βάσει των διατάξεων του εθνικού δικαίου, ελέγχει μόνον τη **γνησιότητα** του εκτελεστού τίτλου. Τούτο αποτελεί αντικείμενο του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος. Στην πολωνική έννομη τάξη, το δικαστήριο ή ο δικαστικός υπάλληλος, κατά την εξέταση των προϋποθέσεων του παραδεκτού της περιαφής του εκτελεστήριου τύπου, περιοριζόταν να προσδιορίσει εάν ο επίμαχος τίτλος ανταποκρίνεται στις τυπικές προϋποθέσεις του εκτελεστού τίτλου (άρθρο 777 ΚΠολΔ). Στο πλαίσιο της τροποποίησης του προηγούμενου έτους

προστέθηκε το άρθρο 782¹ ΚΠολΔ, σύμφωνα με το οποίο το δικαστήριο (ο δικαστικός υπάλληλος) υποχρεούται **επιπλέον** να εξετάσει εάν από τα πραγματικά περιστατικά και το περιεχόμενο του εκτελεστού τίτλου προκύπτει ότι η αξίωση του εκτελεστού τίτλου έχει παραγραφεί. Εάν διαπιστωθεί ότι η αξίωση έχει παραγραφεί, η περιαφή του εκτελεστήριου τύπου δεν γίνεται δεκτή, εκτός αν ο πιστωτής προσκομίσει έγγραφο από το οποίο να προκύπτει ότι η προθεσμία παραγραφής διακόπηκε. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψιν την έκταση του ελέγχου στο πλαίσιο της διαδικασίας περιαφής του εκτελεστήριου τύπου δυνάμει του πολωνικού δικαίου, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς την έννοια της «γνησιότητας» του άρθρου 299 ΣΛΕΕ. Κατά το αιτούν δικαστήριο, η διατύπωση αυτή είναι ασαφής και απαιτείται η διευκρίνιση της έκτασης του ελέγχου στον οποίο πρέπει να προβεί το δικαστήριο.